

Správa z dištančného vzdelávania PK ANJ/FRJ a PK NEJ/RUJ
(16.3.2020 – 30.6.2020)

Dištančné vzdelávanie v čase prerušenia vyučovania z dôvodu pandémie

Prerušenie vyučovania na našej škole v rámci opatrení proti šíreniu koronavírusu si vyžiadalo využívanie dištančných foriem vzdelávania. Podľa podmienok a možností sa vyučujúce cudzích jazykov snažili zabezpečiť samoštúdium žiakov prostredníctvom elektronickej komunikácie nasledujúcimi formami:

- prioritne prostredníctvom edukačného portálu EduPage,
- prostredníctvom sociálnych sietí,
- prostredníctvom e-mailovej komunikácie (napr. cez Office 365).

Konkrétne zadania, domáce úlohy a cvičenia boli v kompetencii každej vyučujúcej. Vyučujúce zadávali žiakom úlohy (približne podľa platného rozvrhu hodín) v primeranom rozsahu a primeranej náročnosti s určením presného termínu na preštudovanie/vypracovanie:

- nové učivo na samoštúdium (napr. študijné texty, prezentácie s výkladom nového učiva, ...),
- úlohy na precvičenie učiva (pracovné listy, dopĺňovačky, piesne, videá...),
- zadania na overenie pochopenia učiva (testy, krátke previerky na overenie úrovne získaných vedomostí + spätná väzba),
- projekty, prezentácie na samostatnú prácu.

V čase prerušenia vyučovania vyučujúce postupovali podľa kritérií, ktoré si dohodli na zasadnutí PK. Žiakom dôsledne a citlivo vyberali a posielali iba úlohy a zadania, ktoré zodpovedali ich úrovni a možnosti samostatného vypracovania.

Návratnosť úloh a aktivity žiakov v cudzích jazykoch boli pomerne vysoké. Žiaci prejavili záujem o takúto formu štúdia, aj keď nie všetci mali vždy vytvorené ideálne podmienky. Snažili sa odovzdať úlohy načas, pravidelne komunikovali s vyučujúcimi a veľmi pozitívne hodnotili vynaloženú námahu všetkých vyučujúcich v týchto ťažkých časoch.

Výkony žiakov boli hodnotené komplexne, do úvahy sa bralo vynaložené úsilie žiaka, jeho aktivita, záujem a v plnej miere boli rešpektované ľudské práva žiaka a individuálne podmienky, ktoré mal vytvorené na dištančnú formu vzdelávania.

Dištančné vzdelávanie, teda „vzdelávanie na diaľku“, je taký typ vzdelávania, pri ktorom nemusia byť učiteľ a žiak na tom istom mieste, ale komunikujú spolu „na diaľku“. Je založené na samostatnom štúdiu žiakov, ktorí dostávajú od učiteľa rôzne materiály potrebné na samoštúdium. Žiaci majú možnosť s vyučujúcim konzultovať (vyhradenou formou, vo vyhradenom čase) a prípadne mu priebežne odovzdávajú (resp. posielajú) dohodnuté výstupy (kontrolné testy, projekty, eseje, seminárne práce,...). Vyučujúci môže hodnotiť svojich žiakov priebežne – podľa prejavenej aktivity (napr. konzultácie) a podľa výstupov.

Pozitíva dištančného vzdelávania:

- úlohy zasielané v pravidelný čas,
- úlohy primerane náročné, zamerané na všetky komunikačné zručnosti (hovorenie len cez Messenger, resp. iný typ zvukovej správy cez EduPage),
- dostatok času na vypracovanie,
- vlastné rozvrhnutie času na vypracovanie úloh,
- samostatná práca, žiaci si zdokonaľujú zručnosť čítanie s porozumením,

- spätná väzba – individuálne opravené úlohy s vysvetlením,
- pri nácviku čítania a počúvania s porozumením - možnosť viackrát prečítať a vypočítať text, možnosť text zastaviť a prehrať znova,
- menej stresujúce domáce prostredie,
- dôraz nebol kladený na výkon,
- viac času na opakovanie a upevňovanie učiva,
- väčšia možnosť online cvičení/testov,
- žiaci sa zdokonaľujú v práci s IKT technikou,
- žiaci sa učia hospodáriť so svojím voľným časom.

Negatíva dištančného vzdelávania:

- chýbal priamy kontakt s učiteľom,
- spolupráca pri vypracúvaní testov žiakmi v rámci svojej skupiny/triedy,
- odpisovanie z internetu,
- nemožnosť objektívne zhodnotiť kvalitu a samostatnosť vypracovania jednotlivých úloh žiakom (učiteľ nedokáže zistiť, či úloha bola vypracovaná žiakom...),
- chýbajúca okamžitá interakcia učiteľ–žiak, v prípade že žiaci niečo nevedeli/nerozumeli,
- technické problémy – chýbal PC, problémy s pripojením na internet, problémy so softwérom (žiaci, ktorí nemali licenciu na Microsoft, nemohli dopisovať do pracovných listov v PC),
- ťažká orientácia v EduPage (nedostatočné vysvetlenie fungovania v prostredí EduPage),
- vzdelávanie je časovo náročnejšie a efektívnosť nižšia,
- drvivá väčšina žiakov posielala úlohy v čase od 18.00 do 24.00 a aj cez víkend,
- oprava úloh časovo náročná – závisí od predmetu, ale 130 úloh (podľa počtu žiakov) 2x týždenne je veľa,
- problém s kontami EduPage – žiaci sa pripájali aj cez rodičovské kontá, potom zadanú úlohu nedostali (jasne určiť rodičovské a žiacke konto),
- absencia konverzácie v cudzom jazyku.

Súčasná kríza nás učiteľov vďaka nedostatku zručností vo využívaní a chýbajúcej dostupnosti kvalitného digitálneho vzdelávacieho obsahu našla nepripravených – sami sme sa za pochodu učili, ako učiť cez internet, ako kontaktovať žiaka. Školy bojovali s rozličným technickým vybavením učiteľov i žiakov. Nikto nebol pripravený. Bolo úplne bežné, že učiteľ sa vo svojom „homeoffice“ cez deň snažil postarať o vlastné deti, učil na diaľku svojich žiakov a večer sa samovzdelával a zisťoval, aké vzdelávacie obsahy by mohol nasledujúci deň efektívne využiť. Dištančné vzdelávanie bolo pre učiteľov, ale aj žiakov pomerne stresujúce, najmä v prvých týždňoch, keď sme sa učili pracovať online. Pri veľkom počte žiakov bolo treba skontrolovať množstvo úloh a poslať žiakom odpovede, čo vyžadovalo veľa času a energie. Výsledkom bola často vyčerpanosť a zdravotné ťažkosti z mnohohodinovej práce pri počítači.

Na Slovensku sme v tomto smere zatiaľ len na začiatku. Mimoriadna situácia, ktorá nastala v súvislosti s pandemiou však pohľad na dištančnú formu vzdelávania mení. Vyučujúce túto formu vnímajú pomerne pozitívne a po odstránení niektorých negatívov, v ňom vidia budúcnosť vo vzdelávaní na Slovensku. Vyžaduje si to ale pevné nervy a trpezlivosť, pretože to nie je také jednoduché ako si to mnohí predstavujú.

V Topoľčanoch 24.6. 2020

Mgr. Katarína Svoradová, Mgr. Nora Kleinová
predsedníčky PK